

Dövlət qeydiyyatının onlayn rejimdə həyata keçirilməsi razılıqla qarşılır

Hüquqi və fiziki şəxslərin onlayn qeydiyyatının təşkili sahəsində görülən işlər haqqında ətraflı məlumat almaq üçün Bakı Şəhər Vergilər Departamentinin Kommersiya hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı idarəsinin rəisi Nigar Alimovaya müraciət etdik

- Nigar xanım, dövlət qeydiyyatının elektronlaşdırılması ilə əlaqədar görülən işlərin başlıca istiqamətləri haqqında məlumat verməyinizi xahiş edirik. Bu sahədə hansı nəticələr əldə olunub?

- Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 23 may 2011-ci il tarixli «Dövlət orqanlarının elektron xidmətlər göstərməsinin təşkili sahəsində bəzi tədbirlər haqqında» fərmanına əsasən, Vergilər Nazirliyi tərəfindən əhaliyə göstərilən elektron xidmətlərin genişləndirilməsi istiqamətində mühüm tədbirlər həyata keçirilir. Fərmanda nəzərdə tutulmuş tapşırıqların icrası ilə əlaqədar kommersiya hüquqi şəxslərin elektron dövlət qeydiyyatının həyata keçirilməsi üçün «Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə və dəyişikliklər edilmişdir. Bu dəyişikliyə əsasən, yerli investisiyalı məhdud məsuliyyətli cəmiyyətlərin dövlət qeydiyyatı təkmil sertifikatla malik gücləndirilmiş elektron imzadan istifadə etməklə, qeydiyyat orqanına elektron qaydada təqdim edilən ərizə və ona əlavə olunan sənədlər əsasında aparılacaqdır. Beləliklə, istənilən Azərbaycan vətəndaşı elektron imza almaqla qeydiyyat orqanına gəlmədən Vergilər Nazirliyinin internet saytına daxil olmaqla onlayn rejimdə kommersiya hüquqi şəxsin elektron dövlət qeydiyyatının həyata keçirilməsi üçün müraciət edə və real vaxt rejimində qeydiyyata alınaraq sənədlərini elektron şəkildə əldə edəcək.

Son 4 ildə qeydiyyata alınan kommersiya hüquqi şəxslərin 94,4%-nin təşkilati-hüquqi forması MMC olmuşdur. Qanunvericiliyə edilmiş dəyişikliyə əsasən, elektron qeydiyyatın iki forması - sürətli və adi elektron qaydası müəyyənləşdirilmişdir. Sürətli elektron qeydiyyat zamanı təkmil sertifikatla malik gücləndirilmiş elektron imzaya malik olan istənilən Azərbaycan vətəndaşı heç bir sənəd əlavə etmədən, onlayn rejimdə Vergilər Nazirliyinin rəsmi internet səhifəsinə daxil olaraq, sadəcə, özü, təkbaşçı icra orqanının rəhbəri və fəaliyyət sahəsi barədə məlumatı doldurmaqla elektron qaydada hüquqi şəxsi qeydiyyatdan keçirə bilər. Bu zaman təsis qərarı və nizamnamə onlayn rejimdə sistem tərəfindən avtomatik hazırlanır. Adi elektron qeydiyyat zamanı müraciət edənlərə bütün imkanlar yaradılmışdır ki, o özü hüquqi şəxsin adını və idarəetmə formasını, nizamnamə kapitalının məbləğini müəyyən edərək, tərtib etdiyi nizamnamə və qərar formasını müraciət ərizəsinə əlavə etsin.

Dövlət qeydiyyatında «bir pəncərə» prinsipinin tətbiqindən (01.01.2008) ötən müddət ərzində (may ayının 31-dək) Bakı şəhəri üzrə 75765 fiziki, 13713 hüquqi şəxs qeydiyyatdan keçmişdir.

May ayının 31-nə olan məlumata görə onlayn rejimdə dövlət qeydiyyatına alınan vergi ödəyicilərinin sayı 8958-ə çatmışdır.

- Elektron qeydiyyatın üstünlükləri barədə nə deyə bilərsiniz?

- Həyata keçirilən ardıcıl islahatlar nəticəsində elektron qeydiyyatın sadəlik, məkansızsızlıq, rahatlıq, sərfəlilik, şəffaflıq kimi prinsiplə üstünlükləri yaranmışdır. Sadə olan budur ki, vergi ödəyicisi yalnız bir dövlət orqanına onlayn müraciət etməklə qeydiyyat prosedurlarını həyata keçirə bilər. Həmçinin hansı məkanda olmasından asılı olmayaraq, müxtəlif yerlərdə olan şəxslərin bir araya gəlmədən istənilən şəxslə istədikləri vaxtda hüquqi şəxs yaratmaq imkanı yaranır. Hər hansı sənədin notarial təsdiqi və ya əlavə edilməsi zərurətinin aradan qaldırılması da vergi ödəyicilərinin rahatlığına xidmət edir.

Qeydiyyat prosesində dövlət rüsumunun ləğv edilməsi və nizamnamə kapitalının dərhal ödənilməsi zərurətinin aradan qaldırılması sərfəlilik prinsipini önə çıxarır. Bundan başqa, sürətli qeydiyyatın təşkili üçün təsisçi yalnız sistem tərəfindən ona təqdim edilən qərar və nizamnamə ilə tanış olub onları elektron qaydada imzalaya bilər. Sahibkar-məmur ünsiyyətinin olmaması isə şəffaflığın təmin olunmasında önəmli rol oynayır.

- Vergi ödəyiciləri onlayn qeydiyyat prosesini necə qarşılayırlar?

- Sahibkarların birbaşa bildirdikləri və ya ünvanımıza göndərdikləri təşəkkür məktublarından da görmək olar ki, onlar baş verən yenilikləri böyük razılıqla qarşılayırlar. Çünki göstərilən

xidmətlərin ən böyük üstünlükləri vergi ödəyiciləri ilə vergi orqanları arasında münasibətlərin sadələşdirilməsinə, səmərəliliyin artırılmasına xidmət etməklə yanaşı, göstərilən xidmətlərin optimal vaxtda internetə çıxışı olan istənilən yerdən həyata keçirilməsi, şəxslərin vergi orqanlarına gəlmək asılılığının minimuma endirilməsi, vergi ödəyiciləri ilə fiziki əlaqə formasının məhdudlaşdırılması, eyni zamanda həm vergi ödəyicilərində, həm də vergi orqanlarında vaxt və maddi resurs sərfiyyatının azaldılmasına imkan verir.

- Qeydiyyat prosesi zamanı sahibkarlara hansı metodiki köməklilər göstərilir?
- Kommersiya hüquqi şəxslərin elektron qeydiyyatı üçün lazım olan bütün metodiki vəsaitlər Vergilər Nazirliyinin rəsmi internet saytında yerləşdirilmişdir. Bu barədə vergi ödəyicilərinə mütəmadi olaraq məlumatlar verilir. Həmçinin dövlət qeydiyyatı zamanı müraciət edən şəxslərin əlavə sualları yarandıqda, birbaşa bizim əməkdaşlarla əlaqə saxlaya bilirlər. Vergi ödəyicilərini maraqlandıran bütün məsələlər operativ qaydada aydınlaşdırılır və onlara ətraflı cavablar verilir.

- Gələcəkdə qeydiyyat prosesində daha hansı yeniliklərin həyata keçirilməsi planlaşdırılır?
- Hazırda kommersiya hüquqi şəxslərin ləğvetmə prosedurunun sadələşdirilməsi istiqamətində işlər aparılır. Bu sahədə Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyasının tövsiyələri nəzərə alınmaqla, qanunvericilikdə müvafiq dəyişikliklərin edilməsi üçün Vergilər Nazirliyi tərəfindən təkliflər layihəsi hazırlanmışdır. Layihədə ləğvetmə prosesinin başa çatması müddətinin dəqiqləşdirilməsi, kommersiya qurumlarının qeydiyyatdan çıxması üçün tələb olunan sənədlərin tam və dəqiq siyahısının müəyyən edilməsi, həmçinin kommersiya qurumlarının iştirakçılarının və kreditorların qanuni maraqlarının qorunması ilə bağlı məsələlər öz əksini tapmışdır.

Rəşad SADIQOV